

Veiligheidsontbijt GCVB 5 oktober 2023

Sessie Veiligheid directe omgeving – vragen en antwoorden

Vraag	Antwoord
<p>1) Hoe staat het Bbl tegenover de Arbowet?</p>	<p>Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) stelt regels om bouwwerken veilig te kunnen gebruiken in de gebruiksfase. Een klein stukje van dit besluit, hoofdstuk 7, gaat over veiligheid van de directe omgeving van de bouwplaats tijdens de bouwfase. De Arbeidsomstandighedenwetgeving stelt regels voor werkgevers en werknemers voor veilig en gezond werken. In het Arbeidsomstandighedenbesluit staan de bouwprocesbepalingen, die gaan over het veilig uitvoeren van bouwprojecten en onderhoudsopdrachten.</p> <p>Kortweg gaat het Bbl over veiligheid in de directe omgeving van de bouwplaats (de omgeving waar de bouwwerkzaamheden impact op hebben) en het Arbobesluit gaat over veiligheid op de bouwplaats.</p>
<p>2) Wat is de relatie met Omgevingsmanagement?</p>	<p>Afstemming met bevoegd gezag en partijen in de omgeving is nodig om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De veiligheidsrisico's in de directe omgeving van de bouwplaats goed in beeld te krijgen, te inventariseren. De risicomatrix van artikel 7.5a van het Bbl geeft hier handvatten voor. - Af te stemmen over beheersmaatregelen om deze risico's te beheersen en hierover afspraken te maken. Deze worden vastgelegd in het bouw- en/of sloopveiligheidsplan. - Tijdens de bouw te communiceren over de voortgang en eventuele wijzigingen in de gemaakte afspraken. -
<p>3) Wat is het verschil met de huidige situatie van de omgevingsmanager?</p>	<p>Dat hangt ervan af hoe de rol van de omgevingsmanager in de huidige situatie wordt ingevuld. Waarschijnlijk maakt de impact van het bouwproject op de omgeving en dus ook veiligheidsissues al onderdeel uit van het werk van de omgevingsmanager. Mogelijk krijgt dat onderdeel nu wat explicieter aandacht, als dat nog niet zo was.</p>

Vraag	Antwoord
4) Wat als er meerdere partijen in de omgeving aan het werk zijn?	In de risicomatrix gaan voorvraag 4 en vraag 6.5 hierover. De partijen moeten onderling met elkaar afstemmen, afspraken maken over de volgordelijkheid en de afspraken vastleggen, zodanig dat de veiligheidsrisico's voor de omgeving voldoende beheerst zijn.
5) Is altijd duidelijk wie/wat het bevoegd gezag is?	<p>Zie artikel 2.2 van het Bbl:</p> <p>Artikel 2.2 (bevoegd gezag)</p> <p>1. Het college van burgemeester en wethouders is het bevoegd gezag:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. waaraan een melding wordt gedaan; b. dat een maatwerkvoorschrift kan stellen; en c. dat beslist op een aanvraag om toestemming tot het treffen van een gelijkwaardige maatregel. <p>2. In afwijking van het eerste lid zijn voor een activiteit als bedoeld in dit besluit, die wordt verricht op dezelfde locatie als een activiteit als bedoeld in afdeling 3.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, waarvoor een door gedeputeerde staten eerder verleende omgevingsvergunning geldt, gedeputeerde staten het bevoegd gezag voor de in het eerste lid bedoelde handelingen.</p>
6) Hoe ga je om met de overdracht en de raakvlakken OG en ON?	Een zogenaamde warme overdracht is belangrijk. Verzorg een overdrachtsmoment tussen de personen die zich in de ontwerpfase met de risicomatrix voor veiligheid in de directe omgeving hebben beziggehouden en de personen die in de uitvoeringsfase verantwoordelijk zijn voor de beheersmaatregelen. Tijdens deze overdracht wordt vanuit de ontwerpfase een toelichting gegeven op de gedachtegang, werkwijze en de keuzes die zijn gemaakt om de impact van het bouwproject op de omgeving te minimaliseren.

Vraag	Antwoord
<p>7) Ik zie dat veel opdrachtgevers al moeite hebben met de huidige V&G verantwoordelijkheden. Hoe gaan wij zorgen dat andere opdrachtgevers dit ook in het ontwerp gaan meenemen?</p>	<p>De GCVB zet in op deelname van zoveel mogelijk partijen, met als doel de bouwsector veiliger te maken. Er lopen acties om andere opdrachtgevers te betrekken en kennis te delen.</p> <p>Ook loopt het Programma Veiligheid in de Bouw, waarin de GCVB zich samen met het Opdrachtgeversforum, Bouwend Nederland, VNconstructeurs en NLingenieurs inzet om structureel de integrale veiligheid in de volle breedte van de bouwsector te vergroten. Het programma richt zich op drie thema's</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regie op veiligheid - Borgen constructieve veiligheid - Versterken lerend vermogen <p>Aannemers, ingenieursbureaus en architectenbureaus kunnen ook helpen, door het gesprek aan te gaan met de opdrachtgever over veiligheid, direct nadat zij een opdracht hebben gekregen.</p>
<p>8) Waar kan de bouwer de opdrachtgever helpen in risicomatrix en -beheersplan?</p>	<p>Plan zo snel mogelijk na opdrachtverstrekking een werksessie in tussen opdrachtgever en bouwer, bespreek de gezamenlijke verantwoordelijkheden (zie het Infoblad Veiligheid en gezondheid bij bouw- en sloopwerkzaamheden) en neem de risicomatrix door. Spreek acties en actiehouders af, leg de beheersmaatregelen vast in het bouw- en sloopveiligheidsplan en zorg dat de beheersmaatregelen genomen zijn vóórdát gestart wordt met de uitvoering.</p>
<p>9) Hoe en waar te beginnen als architectenbureau?</p>	<p>Plan zo snel mogelijk na opdrachtverstrekking een werksessie in tussen opdrachtgever en architectenbureau, bespreek het Infoblad Veiligheid en gezondheid bij bouw- en sloopwerkzaamheden) en neem de risicomatrix door. Spreek acties en actiehouders af, zorg dat de beheersmaatregelen worden vastgelegd in het bouw- en sloopveiligheidsplan. In principe zorgt de opdrachtgever dat de risicomatrix en eventueel het bouw- en sloopveiligheidsplan met het contract wordt meegegeven aan de bouwer en dat er een warme overdracht wordt gepland.</p>

Vraag	Antwoord
10) Wat zijn de minimale kwalificaties van de veiligheidscoördinator?	<p>Het Bbl geeft geen kwalificaties. Wel zijn de wettelijke taken beschreven in artikel 7.5b van het Bbl. De veiligheidscoördinator directe omgeving moet de wettelijke taken naar behoren kunnen uitoefenen. Logischerwijs betekent dit dat de coördinator:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende kennis en ervaring moet hebben om de taken uit te voeren, - Moet beschikken over alle benodigde informatie die nodig is om de taken uit te voeren, - Voldoende tijd moet hebben om de taken uit te voeren - Bevoegdheid moet hebben om in te grijpen als de maatregelen niet worden nagekomen of door omstandigheden gewijzigd moeten worden
11) Hoort de rol van veiligheidscoördinator directe omgeving niet bij de opdrachtgever te liggen?	<p>In het Infoblade Veiligheid en gezondheid bij bouw- en sloopwerkzaamheden wordt in hoofdstuk 3 uitgelegd wat de relatie is tussen de veiligheidscoördinator directe omgeving en de V&G-coördinatoren ontwerp- en uitvoeringsfase. Hierin is ook aangegeven dat het Bbl geen grondslag geeft om de veiligheidscoördinator directe omgeving voor de ontwerp- en uitvoeringsfase te regelen, hoewel de wetgever dat wel voor ogen had. "Het ligt daarom voor de hand dat de opdrachtgever uit eigen belang het uitvoeren van een risicobeoordeling voor de veiligheid in de directe omgeving in de ontwerp- en uitvoeringsfase, samen met het opstellen van een veiligheidsplan bij de V&G-coördinator ontwerp- en uitvoeringsfase belegt."</p> <p>De taken die in het Bbl staan beschreven voor de veiligheidscoördinator directe omgeving zijn vergelijkbaar met de V&G-coördinator uitvoeringsfase. Het ligt voor de hand de twee rollen te combineren.</p>
12) Zijn opdrachtgevers en opdrachtnemers wel al zover om de verantwoordelijkheden te nemen?	<p>Dat zou wel zo moeten zijn. De verantwoordelijkheden zijn niet nieuw, die staan ook in het Bouwbesluit 2012. Er zijn alleen hulpmiddelen toegevoegd in de vorm van de risicomatrix en de veiligheidscoördinator directe omgeving. Hierdoor zou het juist makkelijker moeten worden om de verantwoordelijkheid te nemen.</p>
13) Wat weegt zwaarder: Arbo veiligheid voor bv een wegwerker of de veiligheid van de fietser in de omgeving?	<p>Beide wegen even zwaar, ze gaan allebei over een mensenleven.</p>

Vraag	Antwoord
14) Hoe zit het met onafhankelijkheid? De persoon wordt nog steeds door iemand betaald.	De hoofdaannemer stelt de veiligheidscoördinator directe omgeving aan, met als doel invulling te geven aan de wettelijke verantwoordelijkheid om de veiligheidsrisico's die ontstaan door het project op de omgeving te minimaliseren. De hoofdaannemer zal er dus ook op toe moeten zien dat deze persoon zijn taken naar behoren uitoefent.
15) Wat wordt er met het risico voor te veel samenvoegen van functies gedaan? Uitvoerder die V&G coördinator en veiligheidscoördinator directe omgeving is?	Het risico bestaat dat een uitvoerder door zijn werkgever meer wordt beoordeeld op het behalen van de planning en het blijven binnen budget (die zaken zijn goed meetbaar) en minder op het uitvoeren van de taken gericht op veiligheid (de resultaten daarvan zijn pas meetbaar als er een veiligheidsincident plaatsvindt). Het effect kan zijn dat de uitvoerder meer aandacht besteedt aan tijd en geld en minder aan veiligheid. De verantwoordelijkheid om hierover afspraken te maken, het goede voorbeeld te geven en hierop actief te sturen, ligt bij de bouwer. Daarnaast moet de opdrachtgever zich ervan vergewissen dat de bouwer voldoende invulling geeft aan zijn wettelijke verantwoordelijkheden en zijn medewerkers hierop stuurt. Houding en gedrag, het gesprek over deze risico's voeren, het goede voorbeeld geven, zijn belangrijk voor alle betrokken partijen.
16) Waar stopt de directe omgeving? Ook de school 2 straten verderop?	De directe omgeving is de omgeving waarop het bouwproject invloed heeft. Dat kan dus ook de school 2 straten verderop zijn. Denk daarbij aan de impact van extra verkeer, looproutes van en naar de school, het goed afsluiten van de bouwplaats voor spelende kinderen, maar ook aan de impact van het verlagen van de grondwaterstand, geluidhinder trillinghinder, stofhinder, stikstofemissie, verwijderen van asbest.
17) Krijgen we vanuit de opdrachtgever nu een V&G-plan met specifieke omgevingsrisico's?	Dat kan. Het kan ook een apart document veiligheid directe omgeving zijn. De wijze waarop is aan de opdrachtgever.
18) Gaan de regels voor mijn bedrijf veranderen door de Omgevingswet?	De Omgevingswet omvat veel verschillende onderwerpen en is breder dan de scope van deze sessie.